

Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsynings opgørelse af udgifter ved uudnyttet gennemløb af fjernvarmevand

Dato: 29.01.2001 • Journalnr.: 3/1322-0101-0007

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

RESUMÉ

1. I henhold til varmeforsyningslovens §21, stk.4 kan Energitilsynet tage stilling til, hvorvidt priser, omkostningsfordelinger og andre betingelser hos kollektive varmeforsyningsanlæg, er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§20, 20a eller 20b eller regler udstedt i medfør af loven. Det er med hjemmel i denne bestemmelse, at tilsynet kan vurdere den foreliggende sag.
2. I sagen er der klaget over Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning, der som kollektiv varmeforsyningsvirksomhed, jf. lovens §2, stk. 1, anmelder priser mv i henhold til lovens §21, stk. 1.
3. Hos klageren, der er en mindre boligforening, var der sket en mangedobling af forbruget af fjernvarme på grund af en fejlindstilling af anlægget, som klageren selv var skyld i. Som følge af denne fejl har Fjernvarmeforsyningen beregnet, hvad der var normalforbrug for den pågældende periode og hvad der var merforbrug som følge af fejlen. For det beregnede normalforbrug har forsyningen opkrævet sædvanlig varmepris pr. m³. For den resterende del af forbruget har forsyningen ydet refusion (prisafslag), således at ejendommen kun har betalt forsyningens omkostninger ved at levere merforbruget. Det er imidlertid klagerens opfattelse, at Fjernvarmeforsyningen skulle have ydet større refusion.
4. Foranlediget af klagen har sekretariatet undersøgt den måde, hvorpå Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning administrerer bestemmelser i sine leveringsvilkår om refusion i tilfælde af merforbrug som følge af anlægsfejl o.l.
5. Af leveringsvilkår hos Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning fremgår, at der kan ydes hel eller delvis refusion ved merforbrug, forårsaget af svigt i forbrugers installation, som ikke kan henføres til manglende vedligeholdelse og/eller tilsyn.

6. Bestemmelsen i Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsynings leveringsvilkårene er ikke identisk med den tilsvarende bestemmelse i DFFs medlemsvejledning om leveringsvilkår, som Gas- og Varmeprisudvalget på mødet den 6. maj 1991 tog til efterretning. Det har imidlertid hidtil været sekretariatets opfattelse, at Fjernvarmeforsyning administrerede sin bestemmelse om refusion på samme måde, således at forbrugeren kun kom til at betale de merudgifter, der var en direkte følge af det utilsigtede merforbrug.

7. Gennem en årrække har Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning i sådanne tilfælde ved beregningen af refusionen afkrævet forbrugere en betaling for merforbruget, der svarede til 45 - 55% af den normale tarif. Med års mellemrum har Fjernvarmeforsyningen udarbejdet nye omkostningsopgørelse med det formål at fastlægge omkostningerne ved merforbruget som en procent af den normale fjernvarmepris pr. m³, senest i forbindelse med behandlingen af denne klagesag. Hver gang er det oplyst overfor det tidligere Gas- og Varmeprisudvalget, at denne procentsats vil blive lagt til grund ved refusion i lignende tilfælde.

8. Da Fjernvarmeforsyningens nye opgørelse af meromkostninger fortsat lå langt over det niveau på 30%, som ud fra Gas- og Varmeprisudvalgets erfaringer kan godkendes uden dokumentation, blev sagen ikke afsluttet på det foreliggende grundlag.

9. I juli måned rejste sekretariatet så spørgsmål om rigtigheden af de principper og modeller, som Fjernvarmeforsyningen anvendte ved beregningen. Først med hensyn til et merforbrug af el til pumper. Derefter med hensyn til beregningen af varmetab af det forøgede gennemløb.

10. Sekretariatets indvendinger mod beregningerne fra Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning fremgår af tilsynets skrivelse af 3. oktober 2000, hvori der blev udbedt fornyede opgørelser. I sekretariatets beregninger nås frem til en udgift pr. m³ på 2,41 kr, mens Fjernvarmeforsyningen oprindeligt lå på 5,75 kr. Af besvarelsen fra kommunen fremgår, at indvendingerne er korrekte, men at kommunen ikke ønsker at ændre ved sin opgørelse af varmetab.

11. Efter de således tilvejebragte oplysninger må det vurderes, at Fjernvarmeforsyningens administration har været i strid med praksis, hvorefter der uden dokumentation kan opkræves op til 30% af normalprisen pr. m³ og med dokumentation de omkostninger der er en følge af den opståede fejl, herunder meromkostninger som følge af eventuelt forringet afkøling, øget ledningstab, pumpeudgifter etc. samt omkostninger til administration. Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning har under sagen ikke dokumenteret, at der har været grundlag for opkrævning af de anvendte procenter, hvorfor beregningen må anses for urimelig i henhold til varmeforsyningslovens §21, stk. 4. Ud over en stillingtagen til den konkrete klage findes det nødvendigt at gribe ind overfor Fjernvarmeforsyningens administration gennem en vurdering af forsyningens beregningsmetoder og bestemmelser for ydelse af refusion.

12. Som det fremgår af sagsfremstillingen, foreligger udvalgets praksis stadfæstet af ankenævnet ved en kendelse i 1989.

AFGØRELSE

13. Det meddeles Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning

14. at opgørelse af 27. oktober 1999 af udgifter ved uudnyttet merforbrug ikke er udarbejdet i overensstemmelse med den under Gas- og Varmeprisudvalget fastlagte praksis, hvorefter der alene kan beregnes dækning for omkostninger, der er en dokumenteret følge af merforbruget. Efter praksis kan der til dækning af disse omkostninger beregnes 30% af den normale varmepris eller en højere procent, hvis det dokumenteres, at meromkostningerne er større. Den foretagne refusion overfor forbrugerne med de udfra forsyningens opgørelse fastlagte procenter må derfor anses for urimelig i medfør af varmemforsyningslovens § 21, stk. 4

15. at den overfor klageren anvendte refusionsprocent, der er beregnet ud fra tilsvarende opgørelse af 16. december 1997, må anses for at have samme mangler og derfor må anses for urimelig i medfør af varmemforsyningslovens § 21, stk. 4

16. at de beløb, som forsyningen måtte tilbagebetale forbrugere, der er blevet opkrævet for store beløb i forbindelse med refusionsafregninger, kan betragtes som nødvendige omkostninger i medfør af varmemforsyningslovens §20, stk. 1 og kan dermed inddækkes over de ordinære varmepriser.

17. at punkt 12.2 om refusion af merforbrug i forsyningens leveringsbestemmelser, der har været gældende indtil 1/1 2001, ud fra formulering og indhold må anses for urimelig efter varmemforsyningslovens §21, stk. 4, når henses til den måde, bestemmelsen har været administreret på i forhold til klager i denne sag og i tidligere sager, hvor refusion er ydet ud fra samme bestemmelse.

SAGSFREMSTILLING

DEN KONKRETE KLAGE

18. Ved skrivelse af 31. august 1999 til Gas- og Varmeprisudvalget har ejerforeningen i ejendommen Vendsysselsgade 24-26, 9000 Aalborg, klaget over den betaling, som Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning har forlangt for et merforbrug af fjernvarmevand, der p.gr.a. fejl var løbet uudnyttet igennem ejendommens fjernvarmeanlæg.

19. Af sagens oplysninger fremgår, at ejendommens forbrug af fjernvarme var steget fra 2.933 m³ i 1997/98 til 19.442 m³ i 1998/99. Årsagen til stigningen viste sig at være en fejlindstilling af fjernvarmeanlægget, som ejendommen selv er skyld i. Ud fra en graddagberegning har Fjernvarmeforsyningen senere opgjort merforbruget til 16.123 m³. Med en varmepris på 11,23 kr. pr. m³ betød stigningen en merudgift incl. moms på godt 226.000 kr.

20. Efter foreningens henvendelse om fejlen til Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning accepterede forsyningen ved skrivelse af 21. juli 1999 at refundere 55% af merforbruget, således at ejendommen skulle betale 45% af merforbruget, svarende en betaling pr. m³ gennemløb på 5,05 kr. excl. moms.

21. Af klagen til udvalget fremgår, at det er ejerforeningens opfattelse, at kommunens fjernvarmeforsyning selv efter denne reduktion må tjene et uacceptabelt stort beløb på ejendommens merforbrug.

22. Ved skrivelse af 21. september 1999 har tilsynet anmodet Aalborg Kommunes Forsyningsvirksomheder om en redegørelse for de forhold, der fremgår af sagen, herunder materiale og oplysninger til belysning af 5 konkrete forhold. Under 2) var således udbedt en opgørelse, der skulle vise, hvilke udgifter, der indgår i den sædvanlige fjernvarmepris og hvilke af disse udgifter, der er medtaget i opgørelsen af omkostninger, som klageren bør dække p.g.r.a. merforbrug i 1998/99. Samtidig skulle den præcise beregning af disse marginalomkostninger vedlægges.

23. I besvarelse heraf fremsendte Fjernvarmeforsyningen en redegørelse af 27. oktober 1999, hvori det bl.a. var anført, at refusionen overfor klageren er beregnet ud fra de til Gas- og Varmeprisudvalget den 16. december 1997 fremsendte retningslinier, hvori udgiften var beregnet til 45% af m³-prisen. Endvidere havde forsyningen vedlagt en ny opgørelse af 25. oktober 1999, der viste, at den fremtidige udgift ved uudnyttet varmeforbrug vil være 5,75 kr. pr. m³, svarende til ca. 55% af varmeprisen. I den forbindelse var oplyst, at der i kommende sager vil blive anvendt 53%. Det ses ikke specifikt at være oplyst, at den benyttede opgørelse omfatter andet og mere end de marginalomkostninger, der er forårsaget af klagerens merforbrug.

24. Da forsyningens opgørelse af meromkostninger fortsat lå langt over det niveau på 30%, som ud fra Gas- og Varmeprisudvalgs erfaringer kunne godkendes uden dokumentation, blev sagen ikke afsluttet på det foreliggende grundlag.

FEJL I FJERNVARMEFORSYNINGENS OPGØRELSE

25. I juli måned rejste sekretariatet spørgsmål om rigtigheden af de principper og modeller, som Fjernvarmeforsyningen havde anvendt ved beregningen. Først spørgsmål med hensyn til beregningen af merforbrug af el til pumper, hvilket medførte, at forsyningen fremsendte en ny opgørelse af 1. september 2000. Derefter spørgsmål med hensyn til beregningen af varmetab ved det forøgede gennemløb. Det samlede varmetab afhænger i henhold til forsyningens egne beregningsformler alene af temperaturforskelle mellem jord og varmerør og ændres derfor ikke ved, at der ved merforbrug løber yderligere m³ med samme temperatur gennem rørene.

26. Sekretariatets samlede indvendinger mod beregningerne fra Fjernvarmeforsyning fremgår af skrivelsen af 3. oktober 2000. I skrivelsen har sekretariatet påvist, at der foreligger to metodefejl og at en rettelse af disse fejl i forsyningens opgørelse af 25. oktober 1999 bevirker, at udgiften pr. m³ bliver på 2,41 kr. i stedet for 5,75 kr. Udgifterne pr. m³ uudnyttet gennemløb har følgende sammensætning:

	Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning	Energitilsynets sekretariat	
	kr. pr. m ³		
	25/10 1999	1/9 2000	3/10 2000
varmetab	4,44	4,44	1,22
produktionspris	0,39	0,39	0,39
elforbrug	0,92	0,80	0,80
merudgift i alt	5,75	5,63	2,41

27. I sekretariatet skrivelse var dels anmodet om bemærkninger til beregningen, dels anmodet om at få fremsendt korrigerede opgørelser til erstatning for forsyningens opgørelser af 25. oktober 1999 og 16. december 1997. Af de to opgørelser fremgår, at de er udarbejdede efter samme principper, hvorfor også opgørelsen fra 16. december 1997, der ligger til grund for kravet overfor klagerne i nærværende sag, må indeholde samme fejl.

28. Af Fjernvarmeforsyningens besvarelse af 9. november 2000 fremgår øverst side 3, at de fremførte indvendinger mod opgørelserne er korrekte. Forsyningen ønsker dog ikke at ændre ved sin opgørelse af varmetab, uanset denne ikke viser de meromkostninger, der netop skal opgøres ved beregningen. Det fremføres her, at Fjernvarmeforsyningen fortsat mener, at det uafkølede forbrug bør tillægges en del af varmetabet på fremløbsledningen. Varmetabet bør fordeles på alle solgte m³, også de uafkølede, idet andre forbrugere på nettet ellers vil komme til at betale for de uafkølede m³, hvilket forekommer urimeligt. Forsyningen finder ligeledes, at det samme vil være gældende på returløbet.

29. I redegørelsen har forsyningen anført, at omkostningerne ved merforbrug er meget afhængige af, på hvilket tidspunkt af året, merforbruget foregår, og opgørelse derfor bør foretages for den konkrete periode, hvor merforbruget har fundet sted. Det bemærkes, at forsyningen herved vil forlade det hidtidige princip, hvorefter omkostningerne ved merforbrug er opgjort under ét ud fra en helårsberegning. Ved afregning af det normale varmeforbrug har forsyningen ikke sondret efter forbrugstidspunkt.

30. Det bemærkes, at Energitilsynet endnu ikke har modtaget de udbedte reviderede opgørelser.

31. Af skrivelsen af 16. december 1997 i forbindelse med den tidligere opgørelse fremgår, at de reelle variable omkostninger til drift ved uudnyttet m³-forbrug består af tre omkostningselementer: Varmetab i ledninger, øgede produktionspriser på kraftværk samt ekstra eludgifter til pumper. Desuden fremgår, at der hos Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyningen hidtil er beregnet, at kunder ved dokumenteret uudnyttet merforbrug skulle betale halvdelen af merforbruget, idet dette svarede til de omkostninger, forsyningen har haft ved levering af merforbruget.

FJERNVARMEFORSYNINGENS LEVERINGSBESTEMMELSER

32. Bestemmelsen om refusion af merforbrug fremgår af punkt 12.2 i Leveringsbestemmelser for Aalborg Fjernvarme. Leveringsbestemmelserne foreligger anmeldt i henhold til varmeforsyningslovens §21, stk. 1. Bestemmelsen i punkt 12.2 har i alt fald siden 1991 haft følgende ordlyd:

33. "Ved merforbrug, der er forårsaget af Fjernvarmeforsyningen - eksempelvis ved ledningsreparation og lignende - eller ved svigt i forbrugerens installation, som ikke kan henføres til manglende vedligeholdelse og/eller tilsyn, kan der ydes hel eller delvis refusion."

34. Denne bestemmelse hos Fjernvarmeforsyningen i Aalborg afviger fra den tilsvarende bestemmelse under punkt 6.3 i den af Danske Fjernvarmeverkers Forening udsendte medlemsvejledning om almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering. Bestemmelsen i medlemsvejledningen fremkom som forslag fra foreningen under forhandlinger i 1990-91 med Gas- og Varmeprisudvalget og blev taget til efterretning på udvalgets møde den 6. maj 1991. Det bemærkes, at det var udvalgets generelle opfattelse, at et varmeværks leveringsbetingelser ikke må indeholde bestemmelser, som medfører resultater, som værket ikke kunne få medhold i ved en domstol. Leveringsbestemmelserne må således ikke indeholde regler eller formuleringer, der kunne give forbrugeren den opfattelse, at han har en dårligere retsstilling i forhold til værket end han faktisk har. Den tidligere formulering af bestemmelsen har ikke været i overensstemmelse med udvalgets opfattelse, idet det efter den tidligere formulering var en skønssag, om en forbruger skulle have reduktion og det fremgik heller ikke, efter hvilke principper beregningen skulle foretages.

35. De nye bestemmelser under punkt 6.3 i DFFs forslag til medlemsvejledning, der blev taget til efterretning af udvalget, har følgende ordlyd:

36. "Der er betalingspligt for al fjernvarmelevering. Hvis der konstateres et unormalt forbrug forårsaget af en defekt varmeinstallation og/eller fejlbetjening af varmeinstallation, defekt måler, målerstop etc., og dette ikke kan henføres til misbrug eller manglende vedligeholdelse, foretages beregning af forbruget, jf. den til enhver tid gældende DFF-vejledning: Beregning af fjernvarmeforbrug. Værket er berettiget til at kræve betaling for sine meromkostninger til drift og administration som følge af et eventuelt merforbrug."

37. I den foreliggende sag drejer det sig ikke om spørgsmålet om forbrugers krav på refusion, men om hvilke omkostninger, værket kan forlange godtgjort af forbrugeren, når betingelser for refusion er opfyldt.

38. Uanset forskellen i de to formuleringer har det hidtil været sekretariatets opfattelse, at Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning administrerede sin bestemmelse om refusion på samme måde, således at forbrugeren kun kom til at betale de merudgifter, der var en direkte følge af det utilsigtede merforbrug. I den forbindelse henvises til vedlagte uddrag af en korrespondance i forbindelse med en klagesag fra 1991-92, hvori både udvalget og forsyningsvirksomheden taler om dækning af de meromkostninger, der har været en følge af det uudnyttede gennemløb.

39. Pr. 1. januar 2001 er fjernvarmeforsyningens leveringsbestemmelser ændret og bestemmelsen om refusion ved merforbrug har fået følgende formulering: "Hvis der konstateres et unormalt forbrug, forårsaget af en defekt varmeinstallation og / eller fejlbetjening af det interne anlæg, defekt måler, målerstop etc., og dette ikke kan henføres til misbrug eller manglende vedligeholdelse, foretages beregning af forbruget og de tilknyttede meromkostninger. Fjernvarmeforsyningen er herunder berettiget til at medregne meromkostninger til drift og administration."

40. Princippet i godtgørelse af varmforsyningens meromkostninger har været fremme i en række sager med Aalborg Kommune. Bl. a. under en sag fra 1996, hvor en familie i en andelsbolig klagede over, at de skulle betale godt 30.000 kr. Årsagen hertil var, at en ventil i en vandvarmer i lejligheden havde sat sig fast, hvorfor familien havde haft et forbrug af fjernvarmevand på 5.170 m³ med normalt 75 m³ for en tilsvarende periode. Aalborg Kommunes tilbød i den forbindelse andelsboligforeningen at dække halvdelen af merforbruget, således at familien selv skulle betale godt 30.000 kr. I kommunens brev til andelsboligforeningen var oplyst, at der derved blev betalt, hvad der hovedsageligt svarer til de omkostninger, varmforsyningen havde haft ved levering af merforbruget.

41. Ved sagens afgørelse meddelte Gas- og Varmeprisudvalget i skrivelser af 16. oktober 1996 følgende til klageren og Aalborg Kommune

42. "Udover betaling for det beregnede forbrug må forsyningsvirksomheden være berettiget til at opkræve betaling for øvrige omkostninger som følge af den opståede fejl herunder meromkostninger som følge af eventuelt forringet afkøling (øget ledningstab, pumpeudgifter etc. samt omkostninger til administration).

43. På baggrund af tidligere erfaringer har udvalget ikke fundet det urimeligt, at der uden dokumentation opkræves betaling for 30% af differenceforbruget.

44. Aalborg Kommunale Varmeforsyning har i forbindelse med tidligere modtagne klager fremkommet med en generel redegørelse, hvoraf fremgår, at varmforsyningen har øgede omkostninger som følge af merforbrug på 50%.

45. Så vidt ses af fjernvarmforsyningens afgørelse af 12. februar 1996 er forbruget, der danner grundlag for fastlæggelser af betalingsforpligtelsen, fastsat i overensstemmelse med de skitserede retningslinier.

46. Der findes således ikke grundlag for at gribe ind overfor den af varmforsyningen anvendte beregningsmetode."

PRAKSIS UNDER GAS- OG VARMEPRISUDVALGET

47. Gas- og Varmeprisudvalget har i en række tidligere sager afgjort, at der i tilfælde af fejl/fejllindstilling, herunder fejl som følge af en defekt ventil, skal der ske en beregning af forbruget. Det har været udvalgets opfattelse, at i situationer, hvor der skal ske refusion i henhold til et beregnet forbrug, vil en varmforsyning kunne kræve betalt samtlige de meromkostninger, som varmforsyningen har haft i forbindelse med fejlen eller fejllindstillingen. En beregning efter disse retningslinier indebærer, at varmforsyningen holdes skadesløs for de omkostninger, den er blevet påført som følge af fejlen/fejllindstillingen, og vil således ikke belaste de øvrige forbrugere.

48. De meromkostninger som varmforsyningen vil kunne kræve betalt, kan i mange tilfælde være vanskelige / umulige at opgøre eksakt. Der må som følge heraf indrømmes en varmforsyning en vis grad af skøn i forbindelse med en sådan opgørelse.

49. Hertil kommer, at der i praksis ikke kan ses bort fra det forhold, at der må indrømmes varmforsyningen mulighed for at operere med en ordning, som, uden at tilsidesætte forbrugernes interesser, er rimelig administrerbar.

MONOPOLANKENÆVNETS KENDELSE FRA 1989

50. I Monopolankenævnets kendelse af 3. januar 1989 i sagen Dagnæs-Bækkelund Varmeværk a.m.b.a. ctr. Gas- og Varmeprisudvalget har ankenævnet stadfæstet udvalgets afgørelse i en klagesag.

51. I den pågældende sag havde Gas- og Varmeprisudvalget efter varmforsyningsloven ikke anset det for rimeligt, at varmeværket havde afkrævet forbrugeren betaling for hele det registrerede forbrug, uanset forbrugeren selv var skyld i den fejl på varmeanlæg, der medførte et betydeligt merforbrug. Det var udvalgets afgørelse, at varmeværket af den pågældende forbruger alene kunne forlange normal tarif af et beregnet forbrug og at varmeværket herudover kunne kræve, at forbrugeren betalte værket dets faktiske udgifter ved merforbruget.

52. Af oplysningerne i kendelsen fremgår, at Gas- og Varmeprisudvalget under sagen har understreget, at forbrugeren selv var skyld i den opståede funktionsfejl og derfor måtte holde værket skadesløs for de omkostninger, det er blevet påført. Udvalget har forklaret, at en korrektion af forbruget efter de af Danske Fjernvarmeværkers Forening udarbejdede retningslinier betyder, at forbrugers betaling modsvarer de energienheder, der er "hentet ud" af det cirkulerende fjernvarmevand. De omkostninger, der herudover kan opkræves betaling for, er dels meromkostninger som følge af forringet afkøling (øget ledningstab, pumpeudgifter etc.) dels omkostninger til administration m.v. Det er ikke muligt at angive, hvilke beløb, der her er tale om. En opgørelse af meromkostningerne må foretages af værket evt. baseret på et rimeligt skøn.

53. Endelig har udvalget fremhævet, at betalingen - i overensstemmelse med varmforsyningslovens principper - skal være omkostningsmæssig begrundet. Såfremt betaling i det konkrete tilfælde alene sker på grundlag af det registrerede forbrug af m³, er der en reel mulighed for, at betalingen overstiger de faktiske omkostninger, hvorved der bliver tale om en form for strafbetaling. Dette finder udvalget er urimeligt i henhold til varmforsyningsloven.

54. Det fremgår af kendelsen, at ankenævnet, af de grunde, som er anført af udvalget, tiltræder, at betaling for forbrugers forbrug i det pågældende varmeår bør ske på grundlag af en beregning af det faktiske forbrug. Nævnet finder ikke - udover det som fremgår af udvalgets bemærkninger - at kunne fastlægge hvorledes beregningen bør ske.

HØRINGSSVAR FRA AALBORG KOMMUNE

55. Sekretariatet har modtaget høringssvar af 8. december 2000 fra Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne til sagsfremstillingen i notatet. Fra klageren er der ikke kommet bemærkninger.

56. Ved læsning af høringssvaret bedes bemærke, at henvisningen til afsnitsnummer skal forhøjes med 17 for at passe til nummereringen i nærværende notat.

57. Af høringssvaret fremgår generelt, at kommunen mener, at de hidtidige opgørelser har været i overensstemmelse med Gas- og Varmeprisudvalgets og ankenævnets hidtidige praksis. Endvidere er anført, at kommunen ikke finder det særligt objektivt, at der i sagsfremstillingen tales om fejl i forsyningens opgørelse.

58. I høringssvaret er der i 3. afsnit under "ad 12" henvist til beregninger af meromkostninger foretaget i 1988. Det er telefonisk bekræftet, at denne henvisning refererer sig til en opgørelse af 3. maj 1988, der blev indsendt i forbindelse med Gas- og Varmeprisudvalgets behandling af en klage over afslag på refusion i forbindelse med et merforbrug. Kommunens beregninger af meromkostninger findes i andet afsnit på side 2 i opgørelsen. Her er anført, at hvis udvalget fastholder den tilkendegivne indstilling, vil der "være grundlag for en generel administrerbar ordning baseret på erfaringstal der fastlægger forbrugsprisen for den manglende eller i begrænsede omfang skete afkøling til minimum 60% af prisen/udregnet efter omkostninger".

59. Det bemærkes, at udvalget i skrivelse af 23. marts 1988 til Aalborg Kommune havde rykket for bl.a. en opgørelse af de merudgifter, som varmforsyningen havde haft ved merforbrug, der var opstået som følge af fejl i forbrugerens del af varmeanlægget. Det var i øvrigt oplyst, at udvalgets praksis i sådanne tilfælde havde været, at varmebetalingen skal baseres på et beregnet forbrug med tillæg for omkostninger, som følge af fejlen. I skrivelsen havde udvalget på side 1, 3. afsnit refereret til sin anmodning i december 1987 om fremsendelse af en opgørelse, der viser de ekstraomkostninger, som for varmforsyningen har været forbundet med det omhandlede merforbrug af varme.

60. Sagen sluttede med, at Aalborg Kommune i skrivelse af 27. oktober 1989 tilbød at refundere 50 % af klagerens betaling for merforbruget. Om dette tilbud oplyste kommunen - efter en henvisning til opgørelsen af 3. maj 1988 - at det ikke overstiger varmforsyningens omkostninger ved produktion, distribution og administration af et eventuelt merforbrug.

BEGRUNDELSE

61. I medfør af varmforsyningslovens §21, stk. 4 kan Energitilsynet tage stilling til, hvorvidt priser, omkostningsfordelinger eller andre betingelser er urimelige.

62. I sagen er der klaget over Aalborg Kommunes Fjernvarmforsyning, der som kollektiv varmforsyningsvirksomhed, jf. lovens §2, stk. 1, anmelder priser mv i henhold til lovens §21, stk. 1.

63. Klagen angår størrelsen af den refusion, som Aalborg Kommunes Fjernvarmforsyning har givet klageren i henhold til punkt 12.2 i forsyningens leveringsbetingelser. På denne baggrund og ud fra tilsynets undersøgelse af sagen skal der tages stilling til følgende 3 forhold:

- a) Fjernvarmforsyningens opgørelse af udgifter ved merforbrug, hvorpå der skal ydes refusion
- b) refusionen i forhold til klageren,
- c) Fjernvarmforsyningens leveringsbestemmelser under punkt 12.2

64. Generelt skal anføres, at i henhold til det tidligere Gas- og Varmeprisudvalgs praksis kan der i tilfælde af fejl på varmeanlæg eller fejlindstilling, der har medført et uudnyttet merforbrug af fjernvarme, alene kræves tarifmæssig betaling af et beregnet forbrug. Herudover kan en fjernvarmeforsyning kræve betalt de udgifter, forsyningen er blevet påført ved det pågældende merforbrug, for så vidt forbrugeren eller dennes anlæg er årsag hertil. Denne praksis støttes på den overfor refererede ankekendelse fra 3. januar 1989, idet der ikke senere med lovændringer er tilsigtet nogen indskrænkning i reglerne for vurdering af, om priser og andre betingelser er urimelige eller i strid med lovens prisbestemmelser. I den daværende varmforsyningslov skete vurdering i medfør af §28, stk. 4, efter varmforsyningsloven af 13. juni 1990 i medfør af §21, stk. 5 og efter seneste lovændring i medfør af § 21, stk. 4.

AD A. OPGØRELSEN AF UDGIFTER

65. Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning har med års mellemrum opgjort udgifter ved merforbrug med det formål at få fastlagt omkostningerne som en procent af varmeprisen pr. m³. Ved benyttelse af denne procentsats til modregning overfor forbrugere, der havde krav på refusion i henhold til punkt 12.2 i forsyningens leveringsbestemmelser, men som også skulle holde forsyningen skadesløs ved at dække forsyningens omkostninger ved merforbruget, har forsyningen opnået dækning for sine beregnede omkostninger. Netop ved anvendelse af en procentsats, vil beregningsmetoden kunne variere med de årlige udsving i varmeprisen.

66. Af fremstillingen ovenfor fremgår, at det i mange år har været det tidligere prisudvalgs opfattelse, at de af Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning opkrævede omkostninger alene omfattede de udgifter, der var påført forsyningen som følge af denne form for merforbrug. En nærmere undersøgelse af den senest opgjorte af 29. oktober 1999 samt oplysningerne i Fjernvarmeforsyningens i skrivelsen af 9. november 2000 viser imidlertid, at de pågældende forbrugere i betydeligt omfang også har måtte bidrage til dækning af det samlede varmetab, der var opstået under fremløb og returløb for det udnyttede fjernvarmeforbrug. Forsyningen synes derved at have opkrævet større betaling end tilladt efter udvalgets praksis. Beregningen har også været i strid med indholdet af DFFs vejledende leveringsbestemmelser om refusion og varmeværkers krav på udgiftsdækning, der efter forhandlinger med Gas- og Varmeprisudvalget blev taget til efterretning på udvalgets møde den 6. maj 1991. Fjernvarmeforsyningens opgørelse af 29. oktober 1999 af udgifter ved merforbrug må derfor anses for urimelig i medfør af varmforsyningslovens §21, stk. 4 i forhold til de forbrugere, der har været berettigede til refusion p.gr.a. anlægsfejl o.l.

67. I skrivelse af 9. november 2000 har Fjernvarmeforsyningen fremført, at de direkte variable omkostninger ved merforbrug varierer betydeligt over året. Samtidig har forsyningen påpeget, at det ofte vil være vanskeligt præcist at godtgøre, hvornår et merforbrug som følge af anlægsfejl egentlig er opstået. Det synes ikke klart, om forsyningen dermed foreslår, at der skal foretages konkrete opgørelser i de enkelte tilfælde med merforbrug. Såfremt dette skal forstås ud fra besvarelsen, skal bemærkes, at denne form for detailberegningen vil være meget ressourcekrævende, og samtidig må indeholde et betydeligt element af skøn og tilfældighed. For så vidt den allerede skete beregning er denne foretaget på samme tidsmæssige basis som Fjernvarmeforsyningens almindelige takstfastsættelse af m³-priser. Det findes derfor urimeligt i forhold til de forbrugere, der efter det foreliggende har betalt for meget, om nødvendige korrektioner som følge af en påpegning af fejlene i forsyningens hidtidige beregninger skulle føre til, at forsyningen med tilbagevirkende kraft anvender en anden periodeafgrænsning og en meget ressourcekrævende opgørelsesmetode.

AD B. REFUSIONEN OVERFOR KLAGEREN

68. I den foreliggende sag har ejerforeningen klaget over størrelsen af det beløb, som Fjernvarmeforsyningen har beregnet sig i forbindelse med refusionen p.gr.a. merforbrug. Forsyningens opgørelse er oplyst at være foretaget på grundlag af en udgiftsopgørelse af 16. december 1997. Da denne udgiftsopgørelse er foretaget ud fra samme principper som opgørelsen af 25. oktober 1999, vil den overfor klageren anvendte opgørelse også være behæftet med væsentlige fejl. Energitilsynet har i skrivelse af 3. oktober 2000 udbedt sig en korrigeret opgørelse, men en sådan er ikke modtaget. På det foreliggende grundlag og i lighed med det under ad A anførte, må det vurderes, at den overfor ejerforeningen beregnede betaling for merforbrug er urimelig i medfør af varmemforsyningslovens §21.

69. Af varmemforsyningslovens §21, stk. 4 fremgår, at Energitilsynet skal give pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser, såfremt de pågældende forhold findes urimelige og forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør. Det ligger dermed uden for tilsynets beføjelser at pålægge et varmekværk at foretage tilbagebetaling til forbrugere, som værket har opkrævet for meget af. Såfremt et værk efter tilsynets afgørelse ikke af sig selv foretager tilbagebetaling, har de pågældende forbrugere med tilsynets afgørelse mulighed for at anlægge sag mod værket for at opnå tilbagebetaling.

70. I en sag som den foreliggende vil de for meget opkrævede beløb, der efter lovens bestemmelser burde være betalt over de sædvanlige takster for fjernvarme, efter tilbagebetaling kunne indregnes i m³ -priserne som nødvendige omkostninger.

71. Som tidligere refereret for Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyningen i forbindelse med Gas- og Varmepriisudvalgets afgørelser i klagesager, f.eks. i skrivelser af 16. oktober 1996, har udvalget ikke fundet det urimeligt, at der uden dokumentation opkræves 30 % af differenceforbruget.

ad C. Fjernvarmeforsyningens bestemmelse om refusion ved merforbrug

72. Den regel under punkt 12.2 i Aalborg Fjernvarmes leveringsbestemmelser, der omhandler refusion af merforbrug og som var gældende frem til 1. januar 2001, havde en meget uheldig formulering. Der manglede netop den præcision, der efter forhandlingerne i 1990/91 mellem Fjernvarmeforeningen og Gas- og Varmeprisudvalget kom ind i foreningens tilsvarende bestemmelser under punkt 6.3, der netop udsendes for at vejlede medlemmerne om en formulering, der efter det foreliggende er i overensstemmelse med hidtidig praksis.

73. Det fremgik således ikke af punkt 12.2, at forbrugeren havde et krav på refusion i de pågældende tilfælde, og heller ikke, efter hvilke principper refusionen foretages, hvilket er i modsætning til DFFs vejledning, hvor det fremgår, hvad der kan kræves betalt af forbrugeren. Det forhold, at både Fjernvarmeforsyningen og forbrugeren omtales i samme sætning, har endvidere gjort det fuldstændigt uklart, hvordan forbrugeren var stillet og om forbrugeren eksempelvis fik hel eller kun delvis refusion, når det var Fjernvarmeforsyningen, der var årsag til merforbruget. Ud fra dette samt ud fra den måde, det nu er konstateret, at Aalborg Kommunes Fjernvarmeforsyning har administreret punkt 12.2 i leveringsbestemmelserne på, må bestemmelsen ud fra varmforsyningslovens §21, stk 4 anses for urimelig overfor forbrugerne.